

Sygnatura akt VII U 1238/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 stycznia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący: SSO Izabela Głowacka-Damaszko

Protokolant: Rafał Wyrwa

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 22 stycznia 2013 r. w J.

odwołania B. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 14 września 2012 r., znak: (...)

w sprawie B. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o prawo do emerytury

I. zmienia decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 14 września 2012 r., znak: (...) w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy B. B. prawo do emerytury od dnia 01 stycznia 2013 r. w związku z wykonywaniem pracy w warunkach szczególnych;

II. dalej idące odwołanie oddala.

sygn. akt: VII U 1238/12

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. decyzją z dnia 14.09.2012r., odmówił wnioskodawcy B. B. prawa do emerytury na podstawie przepisu art. 184 w powiązaniu z art. 32 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. tekst jedn. z 2009 Nr 153 poz. 1227 ze zm.), z powodu braku wykazania co najmniej 15-letniego okresu wykonywania pracy w szczególnych warunkach oraz braku rozwiązania stosunku pracy.

Wnioskodawca odwołał się od powyższej decyzji, domagając się jej zmiany poprzez przyznanie prawa do świadczenia emerytalnego. Uzasadniając podnosił, że posiada ponad 15 lat pracy w warunkach szczególnych, wliczając okres zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) od 01.02.1973r. do 28.02.1987r., Spółdzielni (...) w G. od 01.08.1987r. do 30.06.1988r., w Przedsiębiorstwie (...) Sp. z o.o. w G. od 01.07.1988r. do 14.02.1994r.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. wnosil o jego oddalenie wskazując, że wnioskodawca nie rozwiązał umowy o pracę oraz nie wykazał jakiegokolwiek okresu wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Brak było podstaw do uwzględnienia spornych okresów:

- od 01.02.1973r. do 28.02.1987r. w Przedsiębiorstwie (...),

- od 01.08.1987r. do 30.06.1988r. w Spółdzielni (...) w G.,

- od 01.07.1988r. do 14.02.1994r. w Przedsiębiorstwie (...) w G., ponieważ charakter prac podany w świadectwach wykonywania pracy w warunkach szczególnych był niezgodny z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze [Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm.], a podane stanowiska nie odpowiadały przepisom branżowym.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca B. B. urodzony (...), wykazał łącznie 25 lat i 5 miesięcy okresów składkowych i nieskładkowych [k. 16 akt ZUS]. Nie przystąpił do Otwartego Funduszu Emerytalnego.

/bezsporne/

Sąd ustalił, że ubezpieczony nabył w wojsku uprawnienia do obsługi sprzętu ciężkiego, w tym koparki. W okresie od 01.02.1973r. do 28.02.1987r. był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) na stanowisku maszynisty koparki (...)i obsługiwał ją stale i w pełnym wymiarze czasu.

Dowód:

akta ZUS:

świadectwo pracy z dnia 23.02.1987r. –k. 17 akt ZUS tom I, świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych z dnia 01.04.1994r. –k. 8 akt ZUS tom II, karty wynagrodzenia –k. 19-27 akt ZUS kapitałowych, legitymacja ubezpieczeniowa –k. 31-36 akt ZUS kapitałowych,

akta sprawy:

zeznanie wnioskodawcy –k. 11 akt, e-protokół (...):04:47 i nast.

Ubezpieczony pracował w okresie od 01.08.1987r. do 30.06.1988r. w Spółdzielni (...) G.na stanowisku maszynisty koparki KS-407 i obsługiwał ją stale i w pełnym wymiarze czasu.

Dowód:

akta ZUS:

świadectwo pracy z dnia 30.06.1988r. –k. 21 akt ZUS tom I, świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych z dnia 09.05.1994r. –k. 9 akt ZUS tom II, karty wynagrodzenia –k. 19-27 akt ZUS kapitałowych, legitymacja ubezpieczeniowa –k. 31-36 akt ZUS kapitałowych

akta sprawy:

zeznanie wnioskodawcy –k. 11 akt, e-protokół (...):04:47 i nast.

W okresie od 01.07.1988r. do 14.02.1994r. wnioskodawca pracował w Przedsiębiorstwie (...) w G.na stanowisku maszynisty koparki (...)i obsługiwał ją stale i w pełnym wymiarze czasu.

Dowód:

akta ZUS:

świadectwo pracy z dnia 14.02.1994r. –k. 23 akt ZUS tom I, świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych z dnia 01.04.1994r. –k. 10 akt ZUS tom II, karty wynagrodzenia –k. 19-27 akt ZUS kapitałowych, legitymacja ubezpieczeniowa –k. 31-36 akt ZUS kapitałowych,

akta sprawy:

zeznanie wnioskodawcy –k. 11 akt, e-protokół (...):04:47 i nast.

Wnioskodawca nadal jest pracownikiem Zakładu (...) w G..

Dowód: zaświadczenie z dnia 29.08.2012r. –k. 11 akt ZUS tom II.

Ubezpieczony w dniu 05.09.2012r. złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych wniosek o przyznanie prawa do emerytury, który zaskarżoną decyzją z dnia 14.09.2012r. został rozpoznany odmownie, w uwagi na niewykazanie co najmniej 15 lat wykonywania pracy w warunkach szczególnych oraz brak rozwiązania stosunku pracy.

Dowód: wniosek z dnia 05.09.2012r. –k. 1 akt ZUS tom II, decyzja dnia 14.09.2012r. –k.17 akt ZUS tom II.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawcy zasługiwało na uwzględnienie. Zgodnie z treścią art. 184. ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych [Dz. U. z 2009r., nr 153, poz. 1227] ubezpieczonym urodzonym po dniu 31.12.1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1)okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2)okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Z kolei ust. 2 stanowi, iż emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy - w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem.

Przepis art. 184 ust. 2 cytowanej ustawy został zmieniony z dniem 01.01.2013r. poprzez wykreślenie ostatniego zdania dotyczącego obowiązku rozwiązania stosunku pracy.

Przy ustalaniu prawa do tzw. „wcześniejszej emerytury” stosuje się w dalszym ciągu przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze [Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm.]. W myśl § 1 wskazywanego rozporządzenia pracownikami wykonującymi prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, są pracownicy wykonujący prace wymienione w § 4-15 oraz w wykazach stanowiących załączniki do rozporządzenia. Zgodnie z § 2 okresami pracy uprawniającymi do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Stosownie natomiast do § 4 ww. rozporządzenia pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn oraz ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Bezspornie wnioskodawca urodzony (...), wykazał łącznie ponad 25 okresów składkowych i nieskładkowych oraz nie przystąpił do Otwartego Funduszu Emerytalnego.

Spór między stronami sprowadzał się jedynie do kwestii dotyczącej rozwiązania stosunku pracy oraz, czy wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze pracował co najmniej 15 lat w warunkach szczególnych w okresie do 31.12.1998r.

W zakresie pierwszej spornej kwestii należało wskazać, że w dacie wydawania decyzji tj. 14.09.2012r. w dalszym ciągu obowiązywał przepis art. 184 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach zobowiązujący do konieczności rozwiązania

stosunku pracy w przypadku ubiegania się o prawo do emerytury przy obniżonym wieku emerytalnym. Przepis ten uległ jednak zmianie poprzez wykreślenie tej przesłanki z dniem 01.01.2013r. Skoro zatem stosownie do przepisu art. 316 §1 k.p.c., na dzień wyrokowania przesłanka ta nie obowiązywała, to należało przyjąć, iż od dnia 01.01.2013r. nie wpływało na wynik sprawy to, czy wnioskodawca nadal pozostawał w stosunku pracy, czy też nie. Z tych powodów z dniem 01.01.2013r. jedyną sporną kwestią było to, czy wnioskodawca posiada co najmniej 15 lat pracy wykonywanej w warunkach szczególnych.

Zdaniem organu rentowego jedyną podstawą odmowy uwzględnienia spornych okresów pracy od 01.02.1973r. do 28.02.1987r. w Przedsiębiorstwie (...), od 01.08.1987r. do 30.06.1988r. w Spółdzielni (...)w G.oraz od 01.07.1988r. do 14.02.1994r. w Przedsiębiorstwie(...) w G.było to, że charakter prac podany w świadectwach wykonywania pracy w warunkach szczególnych był niezgodny z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze [Dz. U. z 1983r. Nr 8, poz. 43 ze zm.], a podane stanowiska nie odpowiadały przepisom branżowym. Podnieść należało w tym miejscu, że organ rentowy nie kwestionował ani okresów zatrudnienia, ani faktu wykonywania przez wnioskodawcę pracy, jak również tego, że była ona wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu, co też wynikało wprost ze świadectw pracy.

Zgodnie z wykazem A dział V poz. 3 cytowanego rozporządzenia do prac w warunkach szczególnych zalicza się prace maszynistów ciężkich maszyn budowlanych lub drogowych. Z kolei zgodnie z zarządzeniem nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 01.08.1983r., w wykazie A dział V poz. 3 pkt 1 wymienia się stanowisko maszynisty koparek i ładowarek jednonaczyniowych i wielonaczyniowych.

Mając na uwadze treść przytoczonych przepisów, w ocenie Sądu za pracę w warunkach szczególnych należało uznać pracę osoby obsługującej koparkę.

Sąd ustalił, iż istotnie wszyscy pracodawcy tj. Przedsiębiorstwo (...), Spółdzielnia (...)w G.oraz Przedsiębiorstwo (...) w G.w sposób zamienny stosowali nomenklaturę dotyczącą pracy osoby obsługującej koparkę. W dokumentach wystawionych wnioskodawcy zamiennie używali pojęć: kierowcy koparki, operatora koparki oraz maszynisty koparki. Niezależnie jednak od tego faktu, we wszystkich wystawionych świadectwach pracy podali nazwy koparek, które były obsługiwane przez wnioskodawcę. Z oznaczeń tych jednoznacznie wynikało, że wnioskodawca był maszynistą koparek: (...), (...)oraz (...). Skoro zatem maszyna [koparka] jest obsługiwana jednoosobowo, to nie ma znaczenia nomenklatura pojęciowa: operator, kierowca czy maszynista. Istotny jest charakter wykonywania określonej pracy, a to bezspornie zostało potwierdzone świadectwami pracy, świadectwami wykonywania pracy w warunkach szczególnych, kartami wynagrodzeń, wpisami w legitymacji ubezpieczeniowej oraz uzupełniająco zeznaniem wnioskodawcy, któremu Sąd dał wiarę, ponieważ korelowało z całością zgromadzonej dokumentacji. Należało wskazać, że obecnie pracodawcy już nie istnieją, i z tych powodów nie było możliwości wystąpienia o sprostowanie dokumentacji. Jednocześnie zdaniem Sądu odmowa ustalenia uprawnień z powodu nieprecyzyjnego użycia nazwy stanowiska pracy przez pracodawców nie mogło obciążać pracownika, który jak wykazało postępowanie dowodowe, przez cały sporny okres zatrudnienia obsługiwał wyłącznie różnego rodzaju koparki. Tym samym w ocenie Sądu cały sporny okres należało uznać za pracę wykonywaną w warunkach szczególnych. Ich suma wynosiła 20 lat, 7 miesięcy i 29 dni, zdecydowanie przekraczając wymagane 15 lat. Z tych powodów przyjąć w konsekwencji należało, iż wnioskodawca spełnił wszystkie warunki uprawniające go do ustalenia prawa do emerytury na podstawie art. 184, w związku z art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych od dnia 01.01.2013r.

Mając powyższe na uwadze uznając odwołanie ubezpieczonego za zasadne, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzeczono jak na wstępie w pkt I wyroku.

W dalszej części odwołanie podlegało oddaleniu na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Jak już zostało uzasadnione, ubezpieczony pozostawał w zatrudnieniu, a warunek ten został zniesiony dopiero z dniem 01.01.2013r. Z tych właśnie powodów, pomimo złożenia wniosku w dniu 05.09.2012r., prawo do emerytury można było ustalić dopiero od dnia 01.01.2013r.